ANUL IV. — Nr. 964 EDIŢIA A DOUA VINERI, 4 OCTOMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureştĭ la casa Administraţieĭ.
Din *Judeţe* şi *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în ţară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Şease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferescĭ, Române! de cuĭŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTĬ şi JUDEŢE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAŢIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administraţie şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserţiunele şi Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureştĭ, 3 Octombre 1891.

PUTREGAIURI DINASTICE

Un ziar colectivist, scris în limba franceză, vorbind deunăzĭ de scandalul Ferdinand-Văcărescu, sfîrşeşte primul sĕŭ Bucureştĭ prin un apel către Rege şi scrie între altele şi rîndurile următoare:

Sire! In România este ceva putred şi trebue ca acest putregaiŭ să fie tăiat de o mână de fer.

Se înţelege că vorbind de putregaiŭ, ziarul sturzist voeşte a vorbi de conservatorĭ şi în special de regimul actual.

Ne aducem aminte că, acum câţi-va anĭ, ziarele conservatoare şi liberal-disidente ţineaŭ aproape acelaş limbagiŭ; şi ele se adresaŭ Capuluĭ statuluĭ zicêndu-ĭ:

Sire! Regimul colectivist este un putregaiŭ care trebue înlăturat, căcĭ alt-fel puterile viĭ ale naţiuneĭ îl vor mătura.

Aşa dar, ambele partide vechĭ se consideră una pe alta ca fiind putrede şi se adresează pe rînd Coroaneĭ, când sunt în oposiţie, spre a cerşetori puterea.

Şi ambele partide aŭ dreptate când îşĭ aruncă putreziciunea în faţă.

Ceca ce ele uită însă este de a cerceta: de unde provine această stare de descompunere care a umplut atmosfera noastră politică cu miasme ciumate?

Le voiŭ spune-o eŭ care am fericirea de a nu face parte din nicĭ unul din putregaiurile politice pe carĭ D. Panu le a poreclit ironic *partide istorice.*

Da! D-lor colectiviştĭ şi dinasticĭ de toate colorile! *Este ceva putred în România.* Era timp ca mirosul vostru să o simţă. Dar, în loc de a vĕ arunca unul altuia vina aceste stărĭ de lucrurĭ, aţĭ face maĭ bine să ridicaţĭ nasul maĭ sus şi să mirosiţĭ că focarul de putreziciune, de unde pleacă ciuma politică care v'a coprins, este Idolul la care vĕ închinaţĭ şi de la care cerşiţĭ puterea ca nişte linguşitorĭ nemernicĭ.

Ce tot strigaţĭ: *este ceva putred în România*, precum Hamlet striga: este ceva putred în statul Danemarca; când în fundul conştiinţeĭ voastre, ştiţĭ bine, că putreziciunea purcede de sus?

Nu vedeţĭ că putregaiul de care vorbiţĭ este Dinastia pe care o tămâiaţĭ, precum se tămâiază odaia în care zace un cadavru?

Lăsaţĭ dar bocetele prefăcute! Nu vĕ maĭ crede nimenĭ în această ţară!

Când vĕ adresaţĭ Palatuluĭ şi'ĭ cereţĭ cu fraze umflate să cureţe atmosfera politică şi *să taie putreziciunea cu o mână de fier*, toată lumea ştie că nu'ĭ cereţĭ alt-ceva de cât de a înlocui putregaiul conservator prin cel liberal saŭ pe cel liberal prin cel conservator.

Şi cuĭ vĕ adresaţĭ şi uniĭ şi alţiĭ pentru a obţine această succesiune de putregaiurĭ?

Aceluia care, de 25 de anĭ încoace, a manipulat atâtea putreziciunĭ, a corupt atâtea conştiinţe, a distrus atâtea caractere, în cât a făcut din Palatul regal o tarabă în care se precupeţesc portofoliurile, şi se croesc gheşefturile, un lupanar politic din care nimenĭ nu poate eşi nepătat!

Vĕ închinaţĭ în faţa unuĭ hoit şi vĕ plîngeţĭ de putoare!

Idolatraţĭ un ce putred şi strigaţĭ contra putrefacţiuneĭ?!

Ce deriziune! Ce prefăcătorie nedemnă!

Voĭ aţĭ scormonit noroiul palatist, umplând coloanele ziarelor voastre cu comentariĭ de tot felul în privinţa scandaluluĭ Ferdinand-Carmen-Sylva-Văcărescu, şi astă-zĭ vĕ ţineţĭ nasul, prefăcêndu-vĕ că nu simţiţĭ emanaţiunile pe carĭ le aţĭ provocat.

Şi ceea ce pare maĭ straniŭ în această putredă campanie, este faptul că se face de o dată din ambele tabere opuse.

Alaltă-erĭ ziarul *La Liberté* intitula articolul sĕŭ privitor la afacerea Ferdinand-Văcărescu cu cuvintele: **Il faut en finir!**, ierĭ *L'Indépendance roumaine* trata acelaş subiect sub titlul: *Est-ce fini?* şi sfîrşea cu cuvintele: **que cela finisse!**

Ce acord perfect! Ce bine se înţeleg partidele istorice când e vorba de *putregaiurĭ!*

Nu le remâne de cât a'şĭ da un dulce sărutat, sub părinteasca binecuvîntare a Stăpînuluĭ lor **Carol cel putred.**

DUNĂREANUL.

Rusia şi tripla alianţă

VIENA, 2 Octombre. — Ca şi *Corespondenţa Politică, Fremdenblatt* află din Copenhaga că familia imperială rusească se va întoarce în Rusia pe mare şi că perechea regală daneză o va însoţi probabil în Crimea.

Fremdenblatt zice că întrevederea D-lor de Giers şi di Rudini are de sigur o semnificare satisfăcătoare; ea este primită la Viena şi la Berlin în mod favorabil, ca orĭ şi ce altă manifestaţie pacĭnică.

Interesele tripleĭ alianţe ca şi acelea ale fie-căruia din membriĭ seĭ sunt destul de precisate pentru ca orĭ ce imparţial să conchiză că apropierea amicală dintre personagiile dirigĕtoare ale Rusieĭ şi ale Italieĭ nu poate fi de cât plăcută partizanilor păciĭ pentru menţinerea căreia s'a creiat tripla alianţă

PETERSBURG, 2 Octombre.— *Novoje Vremja* zice că în întrevederea D-luĭ Giers cu D. di Rudini, nu a fost vorba de cât de relaţiunile dintre Italia şi Rusia; iar nicĭ decum de o apropiere de adus între Franţa şi Italia saŭ dintre Germania şi Rusia.

Rusia are interes ca Italia să afle direct punctele politice asupra căror nu se înţeleg cele două State, ea vrea să trăiască în înţelegere cu Italia, să-ĭ expue adevĕratul caracter al chestiuneĭ Dardanelelor, care, când va fi cunoscut, nu va maĭ influinţa asupra raporturilor celor două ţărĭ.

Rusia ţine de asemenea să afle care ar fi atitudinea eventuală a Italieĭ în cas de evenimente care se pot întâmpla în Bulgaria.

Cerem raportul

La 2 (14) Iunie anuluĭ corent, ministerul de lucrărĭ publice a trimes D-luĭ inginer Grant de la căile ferate, următoarea adresă sub Nr. 6092:

Ministerul, dorind a cunoaşte diferitele sisteme de contabilitate şi organizare a serviciuluĭ de întreţinere ale căilor ferate germane, vĕ însărcinează pe D-voastră a face acest studiŭ, puindu-vĕ la dispoziţie suma de leĭ **două miĭ cincĭ sute** ca spese de călătorie.

Direcţiunea căilor ferate are ordin a vĕ da congediul necesar, pentru a căreĭ durată vĕ veţĭ pune în înţelegere.

La întoarcere veţĭ prezenta ministeruluĭ un memoriŭ detaliat asupra reformelor ce aţĭ găsit maĭ nimerite a se introduce în serviciul de întreţinere ale căilor noastre ferate, însoţit de modele pentru contabilitate (formulare) etc...

Deosebitul interes ce ziarul Adevĕrul *a purtat şi poartă desvoltăreĭ căilor noastre ferate şi îmbunătăţireĭ serviciilor lor, ne impune datoria a ruga pe ministerul de lucrărĭ publice, saŭ pe direcţiunea căilor ferate a publica raportul ce D. inginer Grant trebue să fi depus deja, în urma călătorieĭ sale în Germania.*

Acest raport s'ar putea discuta prin presă şi din ciocnirea ideilor iese lumina.

Aşteptăm. **Argus.**

Afacerea Cojocaru

Monitorul Oficial de azĭ publică următorul comunicat:

Unele ziare, rĕŭ informate, urmăresc de maĭ mult timp o companie în afacerea soldatuluĭ Cojocaru, căutând a induce opinia publică în eroare.

Faptele prezentate de dênsele sunt denaturate cu totul şi n'aŭ nimic de comun cu realitatea.

Acum, când justiţia s'a pronunţat definitiv în afacere, autoritatea militară se crede datoare a restabili adevĕrul.

Maĭ întêiŭ de toate se constată până la evidenţă, atât din instrucţia scrisă făcută de raportor cât şi din cea verbală urmată înaintea tribunalelor militare, că soldatul Cojocaru nu era însurat, că el n'a prins nicĭ acasă la el nicĭ într'altă casă pe locotenentul Zadic, nicĭ n'a fost bătut de oficier, ci din contră că soldatul Cojocaru, în seara de 23—24 Aprilie a atacat cu pândire şi a lovit pe oficier cu un ciomag, pe când se preumbla pe stradă, umplându'l de sânge.

Maĭ mult încă, soldatul Cojocarul nu avea nicĭ o relaţie cu femeea Anica care figurează în afacere; aceasta resultă în mod absolut atât din declaraţiunile aceteĭ femeĭ cât şi din acelea ale ordonanţelor coloneluluĭ Holban (dosarul afacereĭ, fila 9).

Soldatul Cojocaru, întrebat în primul moment de causa agresiuneĭ, a adus ca scuză a atentatuluĭ comis gelosia ce pretinde că 'l-ar fi coprins, crezênd că oficierul se ducea la femeea Anica; gelosie nejustificată prin nicĭ un fapt (dosarul fila 23).

Tradus înaintea consiliuluĭ de resbel, el a fost condamnat în virtutea art. 214 din codul justiţieĭ militare care nu admite circumstanţe atenuante.

Admitem că soldatul Cojocaru n'a prins pe locotenentul Zadic nicĭ la femeea, nicĭ la amanta sa; că l'a pândit şi lovit pe stradă.

Dar autoritatea militară—o fiinţă cu totul vagă — se crede datoare să declare că nu gelozia e motivul bătăieĭ aplicate ofiţeruluĭ; dar nu găseşte de loc de datoria sa, de a da pe faţă adevĕratul motiv al pândireĭ şi lovireĭ pe stradă.

Soldatul Cojocaru n'a prins pe Zadic în casă la femeea sa şi nu l-a bătut din gelozie. L-a pândit pe stradă şi l-a lovit cu ciomagul? Pentru ce? Trebue să fie un motiv. Orĭ, dacă nu e nicĭ unul, atuncĭ Cojocaru trebuia supus uneĭ cercetărĭ medicale şi declarat nebun şi nebuniĭ nu se trimet la ocnă pe viaţă.

Nouĕ ne miroase foarte urît această omisiune a *autorităţeĭ* militare şi grozav ne vine a crede că — dacă bătaia a fost cu pândă şi fără motiv personal — Cojocaru a servit numaĭ de instrument altuia, care trebue să fie adevĕratul vinovat şi care — nu ştim pentru ce motive — n'a fost dat pe faţă de onor. *autoritate* militară.

Vom căuta să lămurim enigma cu prilejul întruniceĭ de Duminică.

PREFECŢII NOŞTRI ŞI ŞCOALELE RURALE

Cam de multă vreme s'a încins o straşnică neînţelegere între prefecţĭ, sub-prefecţĭ, pomoşnicĭ d'o parte şi învĕţătorĭ de alta.

Prefecţiĭ acuză cu orĭ-ce prilegiŭ, — şi maĭ cu seamă înainte, în alegerĭ şi după alegerĭ, pe învĕţătoriĭ săteştĭ, că fac propagande pericoloase între sătenĭ, că vorbesc de rĕŭ marea avere, religia şi formele actuale ale statuluĭ, producênd astfel disordinĭ, turburărĭ între clasele noastre.

Prefecţiĭ daŭ telegrame miniştrilor în acest sens, fac rapoarte confidenţiale şi fac uz de toate mijloacele de convingere pentru a dovedi guvernelor, că neînţelegerile din sate, causa multelor petiţiunĭ a sătenilor, certele din alegerile comunale, cum şi luptele din colegiul al 3-lea sunt numaĭ şi absolut învĕţătoriĭ săteştĭ. Sub-prefecţiĭ aruncă toate reclamele ce se fac asupră-le, aruncă eşecurile ce suferă, aruncă causa nemulţumirilor ce vin contra lor, numaĭ pe rĕutatea învĕţătorilor săteştĭ.

Pomojniciĭ de sub-prefectură, amploiaţiĭ toţĭ găsesc că cauza neesecuţiuneĭ ordinilor ce daŭ în sate, sunt tot învĕţătoriĭ săteştĭ.

Primariĭ din sate, notariĭ biet, fac responsabilĭ pe învĕţătorĭ de toate păcătoşiile administraţiuneĭ comuneĭ rurale.

Pentru toate gradele acesteĭ biurocraţiĭ, învĕţătorul este marele şi permanentul scandal, el e dracul d'amiază zi.

Legenda e formată, acuzaţiunea în fine s'a prins.

Miniştri ca Sturdza, ca Maiorescu, în proiectele şi discursurile lor, s'aŭ arătat că cred pe învĕţător de neastîmpĕratul conspirator şi agitator în sate.

Iar în timpul răscoaleĭ ţărăneştĭ, ştim toţĭ, câţĭ învĕţătorĭ fură bătuţĭ, torturaţĭ de pomană, sub pretest că eĭ agitaseră satele,— aceasta după pâra pomojnicilor şi sub-prefecţilor, şi, nu maĭ puţin a primaruluĭ şi notaruluĭ din sat, la care, de rândul acesta, nu vom uita pe uniĭ arendaşĭ streinĭ!

De la acea mişcare rurală încoa, învĕţătoriĭ fură desemnaţĭ de regulă, cu orĭ-ce prilegiŭ, şi, la orĭ-carĭ alegerĭ de făcătoriĭ disordineĭ; orĭ-ce ură, orĭ-ce rancună veche, din partea celor ce asupresc, abuzează, şi fac ţĕranilor neajunsurĭ, găsi de motiv legenda că învĕţătorul e *scandalul*, şi apoĭ curseră loviturile: permutărĭ, destituirĭ, suspendărĭ zilnic, pe teza aceasta!

Pe acest clişeŭ tocit 'şĭ întemeiară revizoriĭ rĕĭ, şi tot felul de autorităţĭ administrative, persecuţiunile lor.

Pe această legendă, ziare serioase, ce'şĭ daŭ aer şi maĭ serios luptă contra inamovilităţeĭ învĕţătorilor.

Interesaţĭ în cauză, duşmanĭ aĭ cultureĭ ţĕranilor, funcţionarĭ rĕŭ-nărăviţĭ, carĭ se tem de învĕţătorĭ ca de nişte marturĭ, esploatează legenda de acuzare d'atâta vreme formulată contra lor.

Decĭ a venit vremea s'arătăm care e sincerul şi netăgăduitul adevĕr despre socialismul şi agitarea învĕţătorilor; cine sunt autoriĭ socialismuluĭ prin sate, cum şi a răscoaleĭ, — şi care e causa reală pentru care uniĭ oficialĭ şi neoficialĭ aruncă vina pe învĕţătorĭ, pentru a se şti de aci înainte, de toată ţara, ce trebue crezut, când pe temeiul legendeĭ, victime se vor maĭ cere!

Socialismul în sate acolo unde propagandă de acest fel se face, e opera declasaţilor din oraşe, — învĕţătoriĭ ce serios, sunt socialiştĭ, şi eŭ nu cunosc de cât 3—4, sunt streinĭ refugiaţĭ din alte ţărĭ şi sunt numiţĭ învĕţătorĭ de miniştri, din partea ministeriuluĭ cultelor şi instrucţiuneĭ publice, de şi le cunoştea provenienţa.

Ziarele, broşurile socialiste nu sunt scrise de învĕţătoriĭ săteştĭ, ci de persoane ce locuesc în oraşe, şi staŭ în încuscrire cu clasa dirigentă.

Răscoala ţĕrănească are două cause ştiute: mişelia unor autorităţĭ, venalitatea lor, complicitatea lor cu jefuitoriĭ ţăranilor, şi uitarea absolută în care a fost lăsată ţĕrănimea pentru a fi esploatată, şi agenţiĭ partidelor politice carĭ aŭ agitat pe sătenĭ a se scula atuncĭ, şi nu altă-dată, pentru interesele lor de partidă. Tot cea ce cerem noĭ raraliĭ inteligenţĭ şi ştiutorĭ în causă, e să nu fim siliţĭ a spune noĭ, tot adevĕrul despre autoriĭ răscoaleĭ.

Invĕţătoriĭ astă-zĭ aŭ aceiaşĭ situaţiune, ca a creştinilor sub Nerone, care arunca toate neroziile şi crimele sale în spatele creştinilor.

Ţepeluş.

CEA DIN URMĂ INTÂLNIRE
dintre
BISMARCK ŞI WIHELM II

Estragem din *Le Gaulois*:

Sâmbătă 15 Marte 1890, înainte de ceasurile opt de dimineaţă, Prinţul Bismarck era încă în pat, când fu vestit că Impĕratul îl aşteaptă la fiul sĕŭ, contele Herbert de Bismarck, la *Staatssecretariat*, un pavilion separat, în Wilhelmstrasse Nr. 76.

Cum intră prinţul Bismarck, Wilhelm II îl primi cu aceste cuvinte, pline de dojană violentă:

— Aţĭ interzis miniştrilor de a'mĭ face raporturĭ directe *(Immediatberichte)*; aţĭ făcut rĕŭ. Voiŭ în mod absolut să primesc chiar eŭ pe miniştriĭ.

— Sire, rĕspunse Prinţul, în temeiul legeĭ, numaĭ eŭ sunt însărcinat să fac raportul direct către Majestatea Voastră, aceasta e indispensabil pentru menţinerea unităţeĭ în acţiunea guvernuluĭ. Dacă, în ultimele timpurĭ, uniĭ miniştriĭ aŭ luat obiceiul să facă Majestăţeĭ Voastre raporturĭ imediate, aceasta a fost contra dreptuluĭ pe care legea l'a dat cancelaruluĭ 'împărăţieĭ. Dar, dacă Majestatea Voastră ordonă, mĕ voiŭ închina, voiŭ propune modificarea legeĭ în sensul dorit de Majestatea Voastră.

— Maĭ este şi chestia uvrieră, i-a declarat Wilhelm II, tot cu aprindere; mereŭ Vĕ împotriviţĭ proiectelor mele. Ţiŭ ca mĕsurile pe care le crez folositoare, să fie aplicate în întregul lor.

— Nu sunt contra principiilor îmbunătăţirilor pe care doreşte să le întroducă Majestatea Voastră. Vechea mea experienţă 'mĭ spune că unele modificărĭ de detaliŭ sunt indispensabile şi voiŭ avea onoarea să le supuiŭ respectuos Majestăţeĭ Voastre.

— Nu, nu, nicĭ o modificare; ordinele mele trebue să fie executate întocmaĭ, aşa cum le daŭ! întrerupse Impĕratul.

Prinţul de Bismarck, în faţa brutalităţeĭ cu care'ĭ vorbia Suveranul, începu să piarză răbdarea.

— Incep să pricep că serviciile mele n'aŭ norocul să convie Majestăţeĭ Voastre şi că aţĭ voi să vĕ scăpaţĭ dn mine.

Impĕratul făcu semn cu mâna dreaptă că este aşa.

— Atuncĭ, Sire, nu'mĭ maĭ rĕmâne, de cât să'mĭ daŭ demisia. Numaĭ voiŭ ruga pe Majestatea Voastră să mĕ autoriseze să rămâiŭ în serviciŭ până în Maiŭ, ca să pot să apăr chiar eŭ, înaintea Reichstaguluĭ, legea militară (*Militaervorlage*) Aminterĭ 'mĭ este teamă că succesorul meŭ n'are să isbutească să învingă împotrivirea Reichstaguluĭ.

Pe când vorbea prinţul cancelar, Impĕratul făcea din cap semne negative şi zise:

— Nu, nu!

Prinţul se înclină, fără să spue o vorbă, şi, ca să plece, numaĭ aştepta de cât semnul Impĕratuluĭ.

După o tăcere penibilă de câte-va momente, Impĕratul începu iar să vorbească, şi tot cu aprindere mare:

— Mai sunt şi negocierile misterioase cu D. Windhorst, pe care ştiŭ că 'l-aţi priimit la D-voastră. Eŭ trebue să interzic aceste conciliabule (*Das verbiette ich*).

Cancelarul care abia se stăpânea, isbucni în sfârşit:

— Ştiŭ foarte bine că de câtă-va vreme sunt înconjurat de spioni, care'mi spionează tot pasul. Este foarte adevĕrat că am poftit pe D. Windhorst ca să vorvesc cu el. Am datoria şi dreptul să discut şi să caut să mĕ înţeleg cu oamenii politici, deputaţi ori nu, şi nimeni, nici chiar Majestatea voastră, nu poate să mĕ oprească!

In urma acestei isbucniri, Wilhelm II îi făcu semn că poate să plece.

Aşa se sfîrşi această scenă istorică, care a săpat pentru tot-d'auna o prăpastie între împĕrat şi bătrânul cancelar.

„Adevĕrul" la Iaşi

1 Octombrie 1891

Noua lege a poziţiei ofiţerilor, elaborată de D. General Lahovary, va avea fără îndoială unele efecte salutare. Prin punerea ei în aplicare, se va deschide locul multor ofiţeri capabili şi instruiţi în ale oştirei; şi de aceia o mulţime dintre ofiţerii noştri superiori şi inferiori doresc o grabnică aplicaţiune a acestei legi. Aşa ca să iaŭ un caz special, pot spune că în Iaşi există o mare nemulţumire în garnizoană, contra D lui general Radovici, comandantul corpului IV de armată, şi toţi aşteaptă cu nerăbdare ca D. Ministru de resboiŭ să pue cu o oră mai de grabă la pensie pe acest D. General.

Dar care să fie cauza, saŭ cauzele că D. general Radovici a ajuns aşa de insuportabil? Voiŭ căuta să le arăt pe scurt:

1) D. General Radovici nu face nici-o deosebire între ofiţerii superiori şi inferiori; cu toţi se poartă tot un fel şi le vorbeşte în acelaşi limbagiŭ ca şi rândaşilor.

2) D. General Radovici dă pedepse cu nemiluita. A mers până acolo în cât a arestat pe toţi colonelii din garnizoană. A arestat pe colonelii Crupenschi, Pascu, Pastia, etc., oameni capabili şi cu cunoştinţi, cu care nu se poate compara D. general Radovici.

3) D. General Radovici dispreţueşte regulamentele militare. A bătut mai multe grade inferioare, între care este de remarcat pălmuirea elevului de administraţie Lascar.

4) D. General Radovici dă ordine şi pe urmă dacă se aplică se mânie şi contramandează acele ordine. Probele se pot vedea la Corpurile din Iaşi.

5) D. General Radovici are un spirit de şicană ne mai auzit. Se duce la unele corpuri de trei ori pe zi şi se anină de chiţibuşuri; şi de la toată nimica pedepseşte ofiţerii.

In fine aş putea cita multe de aceste. Din toate rezultă că D. general Radovici nu se ocupă cu aplicarea reglementelor, cu studiŭ de tactică, strategie, armament, etc., etc., ci cu chestii mici, cu şicane.

D. general Radovici a ajuns a fi şi un instrument electoral în mâna ori-căruĭ guvern. Să ştie de exemplu cum a ingerat anul trecut în Noembrie, pe timpul guvernului junimist când cu alegerile comunale: Ofiţeri mutaţi, alţii închişi, alţii şterşi de la alegere. *Cu aceste fapte D. general Radovici şi-a pierdut prestigiul sĕŭ de general.*

Dar mai mult încă, D. general Radovici a compromis înalta poziţiune ce o-cupă. Iată şi probe:

1) Se amestecă în treburile comisiunei de furaj pentru aprovizionarea regimentelor ca să'şi bage pe un antreprenor al sĕŭ, un evreŭ.

Toţi cei-lalţi antreprenori eraŭ obligaţi ca să ducă furajul la localul regimentelor. Antreprenorul D-lui general Radovici e obligat a'l duce numai până la gară.

2) Acestui evreŭ D. general Radovici dă ordine să i se avanseze câte 7000 fr. înainte, deşi nu are nici o garanţie depusă după lege.

3) Anul trecut când divizia a 8-a era la Paşcani şi când făcuse o mulţime de stricăciuni pe locurile D-lui Roznovanu şi când D. Roznovanu a oferit pe un preţ redus furajul, D. general Radovici a refuzat şi a stăruit pentru evreul sĕŭ.

4) D. general Radovici ordonă să i se dea sumi (afară de salariul sĕŭ pe care îl ia tot-d'auna înainte) numindu-le cheltueli de misii, cari o să le facă de acum înainte.

Iată dar şi fapte din care se poate vedea *că D. general Radovici nu se bucură de prestigiul necesar unui comandant de corp de armată.* Se explică dar foarte bine nemulţumirea corpului ofiţeresc din garnizoană, şi toţi aşteaptă ca acest general să fie trecut mai curînd la pensie.

Rugăm pe D. Ministru de resboiŭ să ia act de denunţările noastre şi să orînduiască o anchetă.

* * *

Cu teatrul din Iaşi se face mare zarvă. Unii din gagişti aŭ dat demisia. Direcţia n'a admis cererile lor, din contră a căutat să le mai micşoreze salarele. Societarii însă s'aŭ asigurat pe un an de zile din subvenţia de 45,000 lei.

D. A. C. Cuza, fost membru în comitetul teatral şi înlocuit după cererea actorilor, s'a mâniat rĕŭ şi a început prin *„Era Noua"*, a insulta întâiŭ pe D. Ministru Poni şi apoi pe actori făcêndu-i *„bonzi cu musteţile rase"*. Negreşit nu susţine nimenea pe actorii din Iaşi, care aŭ rĕmas în urmă şi cu tehnica dramatică, şi cu cultura timpului. Dar D. Cuza ar trebui să vadă şi aiurea cauzele acestei stări înapoete a teatrului nostru, nu numai în actori. Căci dacă teatrul nu e frequentat şi actorii es prost, vina nu e numai a lor. Vina e şi a publicului puţin numeros din Iaşi care nu poate încuraja o instituţie artistică. Ori cât de celebră ar fi o piesă, ori cât de bine montată şi ori cât de bine interpretată, nu poate avea mai mult de trei reprezentaţii şi acele cu multe bilete gratuite. Şi cauza este că nu avem public care să se schimbe necontenit ci acelaşi şi iar acelaşi. O altă cauză a stărei rele a actorilor noştri este că li se pretind piese multe într'un spaţiu mic de timp, adecă n'aŭ nici timpul material să le studieze şi apoi mai sunt şi rĕŭ plătiţi. Cu 200 lei lunar o femee nu poate juca cum trebue. In timpul verei nu primesc nimica.

Iată cauze pe care D. Cuza în pasiunea sa nemăsurată nu le-a vĕzut.

Să fim drepţi, când criticăm o instituţie să o criticăm obiectiv iar nu fiind-că nu se potriveşte cu interesele noastre personale.

Dar încă ceva. Nu se ştie dacă va fi teatru iarna aceasta. Sala circului Sidoli nu li s'a dat, sala Pastia iarăşi nu.

D. Architect Socolescu a făcut un plan de teatru în care ar încăpea numai 800 persoane. Credem că ar fi o mare greşală. Nu strică întru nimica dacă teatrul ar fi mai mare, căci o sală mare ar putea servi şi pentru multe alte destinaţii, nu numai pentru teatru.

D.

DARDANELELE

LONDRA, 1 Octombre.—*Agenţia Reuter* anunţă că lord Salisbury consideră în rĕspunsul sĕŭ la nota turcească asupra Dardanelelor, rĕspuns remis de Sir White Porţei la 8 Octombre, că ori-ce privilegiŭ acordat unei Puteri oare-care este de asemenea câştigat şi de Englitera.

CONSTANTINOPOL, 1 Octombre. — Este cu desĕvârşire inexact că se urmăresc nişte negociări între ambasada englesă şi Poartă în privinţa strâmtorilor. Guvernul otoman comunicând Puterilor toate amănuntele învoelii încheiate cu Rusia, Sir White a remis la 8 Octombre Porţei copia unei note a guvernului sĕŭ, care ia act de învoiala în chestiune şi care se declară convins că nu conţine nici o modificare a tratatelor existente. Se asigură că Englitera consideră incidentul ca închis.

Rĕspunsul Franciei este concepută în aceeaşi ordine de idei.

De la concursul din Giurgiu

In fine, după multă trudă şi în urma murmurelor ce începuseră în oraş, s'a dat şi rezultatul concursului înscris al candidatelor la profesorat de la Giugiu. S'aŭ respins 6 şi s'aŭ admis la oral numai 14 din cele 20 concurente ce se prezentaseră.

De şi comisiunea s'a ferit de a clasifica pe concurente, a transpirat însă minunea, că cea întâi clasificată ar fi o Domnişoară din localitate, care la concursul dat astă toamnă spre a intra în clasa VI-a de la şcoala centrală din Bucureşti a obţinut media generală 5.

La Bucureşti 5 şi la Giurgiu 9 20 numai în înscris!... Ce va să zică să fie cine-va în oraşul lui şi între rude cari staŭ bine cu guvernul!...

Nouĕ ni se scriŭ lucruri grave despre modul cum *unii* membrii ai comisiunei înţeleg a-şi îndeplini datoriile cu cari aŭ fost încărcaţi. Nu le divulgăm acum, căci nu e timpul. Să nu se creadă însă că nu urmărim cele ce se petrec acolo; şi măcar că unii membrii *interesaţi* din comisiune aŭ avut grija a trage în juru-le un zid chinezesc, spre a putea mai bine lucra, noi tot vom şti cele ce făptuesc Dumnealor acolo, căci avem ochi de vĕzut şi urechi de auzit.

Aseară a fost prima teză orală. Trebuia să se vorbească despre *epoca feudalismului* din istorie.

Un amic, care a asistat, ne încredinţează, că comisiunea s'a arătat de o toleranţă şi o parţialitate revoltătoare faţă de Domnişoara cu 5 de la Bucureşti, căci iată ce ne scrie textual: „vreme de 25 „de minute a lăsat-o să peroreze spu„nênd care aŭ fost intenţiunile legiuito„rului, când a cerut douĕ probe de ca„pacitate de la concurenţi, şi dând peste „nas comisarilor, că nu ştiŭ să cumpă„nească materia ce pun în bilete., până „când în cele din urmă, ruşinat de asis„tenţa din sală, care fixa în mod semni„ficativ biuroul, D. revisor s'a îndurat să „aducă aminte Domnişoarei, care era su„biectul. Mie unuia îmi pare rĕŭ, că D. „revisor a intervenit. Poate că Domni„şoara ne spunea, cum, cu toate precau„ţiunile luate de legiuitor, se pot face „şarlatanii la concursul înscris. Aşa, au„ziam de sigur tratându-se pe larg toate „matrapazlâcurile cari se petrec în ase„menea ocazii, ca de pildă: intervenirea „pe lângă primărie, ca să numească în „comisiune oameni în cari concurenţii aŭ „încredere, apoi comunicarea clandestină „a subiectelor ce aŭ să se pună în bile„tele pentru înscris şi poate chiar şi „*substituirea teselor scrise, când a„cestea se găsesc bune de notat cu „zero!* Toate acestea eraŭ interesante „de auzit, şi mie unuia îmi pare rĕŭ, că „n'am avut fericirea..."

In fine, ce să mai urmăm mai departe? Aşteptăm sfârşitul pentru ca să putem vorbi mai pe larg, de va fi nevoie. Domnul ministru al instrucţiunei e dator să fie, dintre toţi, cu cea mai mare luare aminte când va examina lucrările acestui concurs.

STIRI TELEGRAFICE

PARIS, 2 Octombre.—D. Barbey, ministrul Marinei, a combătut la comisiunea bugetară raportul D-lui Brisson asupra marinei. Ministrul a declarat că el a mărit cu 3 cuirasate escadra de rezervă a Mediteranei şi divizia din la Manche; el găseşte nepracticabilă propunerea D-lui Brisson de a substitui divisiunile flotante staţiunilor navale; el adaogă că este o greşeală de a crede că sistemul Brisson ar aduce o economie de 4 milioane.

Cu toate acestea comisiunea a adoptat raportul D lui Brisson.

VIENA, 2 Octombrie.—După *Corespondenţa Politică* escadra austro-ungară care manevrează actualminte în apele dalmaţiene, va visita în cursul lunei Octombrie porturile principale ale arhipelagului grecesc, ea va sta şi câteva zile în Pireŭ.

COPENHAGA, 2 Octombrie. — Prinţii George şi Nicolae ai Creciei aŭ plecat la Berlin prin Gyedser.

ATENA, 2 Octombrie. — Vaporul grecesc *Rumelia* s'a ciocnit, intrând în portul Syra, cu vaporul *Eptanisios*; acesta s'a scufundat, nu este nici o victimă.

LONDRA, 2 Octombrie. — *Agenţia Reuter* declară neîntemeiată ştirea ziarului *Times* după care representanţii străini ar fi rupt negocierile cu China.

INFORMAŢIUNI

Regele Carol şi fratele sĕŭ, Prinţul Leopold de Hohenzollern aŭ sosit la Sigmaringen.

—✠—

BERLIN, 2 Octombre. — Post *zice că în cercurile bine informate călătoria Regelui României la Berlin este considerată ca sigură şi foarte apropiată; dar angajamente politice positive nu s'aŭ luat.*

—✠—

La 1 Octombre a fost concurs pentru admitere de elevi la secţia II a şcoalei de poduri şi şosele.

Primim denunţări că cu această ocazie cei puşi să supravegheze pe concurenţi, aŭ făcut temele favoriţilor lor.

Rugăm pe cei în drept să ancheteze cele denunţate nouă; găsindu-le adevĕrate, pe de oparte să caseze concursul publicând altul noŭ, iar pe de alta să pedepsească pe autorii acestui abus.

—✠—

D. George Udrischi, absolvent al şcoalei de medicină veterinară, a fost numit ajutor pe lângă directorul institutului de vaccin.

—✠—

Lucrătorii tipografi din capitală aŭ trimis primăriei din Iaşi un memoriŭ privitor la greutăţile cu cari vor avea de luptat, în caz când consiliile comunale din ţară vor acorda patronilor-tipografi copii orfani spre a fi întrebuinţaţi ca elevi.

Memoriul sfârşeşte rugând consiliul comunal de Iaşi, a respinge cererea făcută în acest scop de către patronul tipograf din Capitală Eduard Wiegand.

—✠—

In luna trecută Septembre aŭ fost în Capitală 548 naşteri şi 545 decese pe când tot în acest timp în anul trecut aŭ fost 511 naşteri şi 412 decese.

—✠—

Noui experienţe cu projectorul electric se vor face în curînd pe platoul de la Cotroceni spre a se trage la ţintă cu tunurile noaptea.

—✠—

Timpul, reproducênd o notiţă din *Le Temps*, privitoare la întâlnirea lui Carol I cu Vilhelm II, numeşte pe marele ziar parizian omonimul sĕŭ.

Nimeni nu va putea zice că organul lahovarist nu e modest, chiar când s'ar declara omonimul lui *Times* din Londra.

De cât: *mutatis mutandis.*

—✠—

La Ploeşti, D. Al. B. Leonescu a organisat o trupă teatrală sub Direcţia D-sale, care va juca toată iarna.

Trupa, aşa cum e alcătuită, promite mult. Sigur că Ploeştenii o vor încuraja.

—✠—

Trupele concentrate pe platoul de la Cotroceni vor pleca în marş la 8 curent la Jilava unde vor face exerciţii şi la 10 vor fi desconcentrate.

—✠—

Domnul General Florescu va vizita Vineri împreună cu D-nul Primar al capitalei rezervorul-observator de pe bulevard.

—✠—

Expirând concesiunea companiei de apă din Liège, acordată sub liberali, pentru întroducerea conductelor de apă la particulari, Primăria a numit o comisiune compusă din D-nii Şoimescu, Orbescu şi A. Popovici, cari să cerceteze şi să decidă cui să se dea concesia de racordare a tuburilor.

Credem că comisiunea va găsi că cel mai bun lucru este să se lase voia publicului de a'şi face instalările şi racordările cu ori-care lucrător special în această afacere şi a nu se mai impune vre-o concesiune care specula într'un mod nedemn pe cei ce aŭ nevoi.

—✠—

Până să se termine cu sondagele pentru scoaterea şi captarea apelor de isvoare cu care să se alimenteze oraşul cu apă şi până să se poată şti cu siguranţă dacă se poate găsi apă în de-ajuns, Primăria a început instalarea unei vane noi în locul celei vechi, care era la un filtru de la Bâcu, şi care fiind spartă, lăsa să se piarză o mare cantitate de apă filtrată.

—✠—

Academia Română va ţine şedinţă publică Vineri 4 (16) Octombrie 1891, la ora 1 p. m. în noul sĕŭ local Calea Victoriei Nr. 135.

Se vor face următoarele lecturi:

D. *Gr. G. Tocilescu* despre resultatul explorărilor arheologice făcute în cursul verei la Adam-Clisi în Dobrogea.

D. *N. Ionescu*, mic memoriu asupra graiului limbei Romancilor (Reto-romani) din Elveţia.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

TONI FEROE

(4)

Legenda Piratului

Angerul se pleacă pe Fiorela leşinată, îi pune o sărutare cerească pe frunte şi, ca subt suflarea adierei de seara, norii de durere fug de pe fruntea tinerei martire; ângerul o leagănă pe sînul sĕŭ şi un zîmbet divin înlocueşte amara crispare a guri, oboseala se preface într'un somn de pace.

Copila doarme mîngîiată pe sînul mumi.

. . . .

Şi Yatreb doarme...

In noaptea asta nu e vînt; nici o furtună nu ameninţă corabia, el poate să doarmă în pace.... Şi nici chiar zorile nu'l deşteaptă.

De odată ecourile corvetei rĕsună de un zgomot ciudat şi până la Yatreb ajunge un surd murmur de mirare şi de groază.

— Ce este? se umflă marea? aŭ manevra e periculoasă?

Banditul deschide ochii, se scoală şi simte că mersul corăbii s'a iuţit.

Ce fel! somnul lui a fost aşa de adînc încât zgomotul pînzelor ridicate n'a fost auzit de urechia lui esercitată a auzi cele mai mici schimbări ale adierei?

Sare jos de pe divan şi se repede pe pod.

Ce e priveliştea asta ciudată?

Catartele sînt despuiate de podoaba lor de pînză, nici o suflare nu mişcă suprafaţa talazurilor cari reflectează un cer cenuşiŭ şi lăsat jos cu înfăcişare lugubră; şi cu toate acestea corabia, ascultând de o impulsie streină, zboară pe marea nemişcată, dusă de pupă într'o cursă nebună!..

Equipagiul e aci întreg cu ochii pironiţi pe un lucru care 'l înghiaţă de groază....

Yatreb se uită acolo unde se uită şi oamenii equipagiului, o sudoare rece 'i broboneaza fruntea care îngălbineşte acum întîia dată: ângerul ţine în braţe pe Fiorela leşinată, o aureoală de lumină o înconjoară, şi aripile 'i imense desfăşurate se umflă ca nişte pînze tîrînd corabia!!

Da, Yatreb îngălbineşte, însă nu se umileşte înaintea semnului urgiei divine, din potrivă el se revoltă subt mâna chiar a Domnului! Din pieptul lui iese o înjurătură nelegiuită, pune mâna p'un topor şi se repede asupra trimisului ceresc....

O putere nevĕzută îl respinge, îl sileşte să se dea 'napoi speriat; arma lui neputincioasă scapă dintre degetele 'i înţepenite, rĕmâne nemişcat, cu ochii în jos biruit dar nu supus....

Şi corabia fuge nebuneşte...

Şafi şi mateloţi, femei şi robi ţipă de disperare şi de groază; favoritele se tăvălesc la picioarele stĕpînului, rugîndu'l să 'şi vie în fire ca să le scape......

Primejdia creşte însă, la orizont apare o stâncă spre care corabia aleargă drept.... Groaza mărită astupă gura tutulor.... Şi Yatreb rĕmâne tot nesimţitor!

Atunci, într'o tăcere de spaimă care pare premergătoarea tăcerei mormîntului, s'aude un trosnet sinistru...

Corabia s'a spart!!

Talazurile colcotesc mugind, valurile se năputesc ca să 'şi înghită prada, şi, din mulţimea aceasta omenească care se duce în prăpastie, s'aude un ţipĕt suprem, un ţipĕt îngrozitor de durere şi de disperare!!

Numai Yatreb mai trăeşte, el stă singur pe partea dinapoi care pluteşte printr'o minune.... Vezi că Fiorela, deschizênd ochii, a vĕzut periculul amantului sĕŭ; inima ei, divin de mizericordioasă, s'a înduioşat, mâinile ei s'aŭ întins spre cer şi Dumnezeŭ, vĕzênd'o că se roagă, opreşte un minut pedeapsa veci nică, lasă Blestematului timpul unei pocăiri supreme....

Cine va birui, cerul saŭ iadul?... Cine va birui, iubirea saŭ rĕul?

Vai! de trei ori vai! Satan triumfă... Sufletul lui Yatreb nu poate cunoaşte remuşcarea! Nici un gând de părere de rĕŭ pentru crimele sale nu'i vine pe marginea mormântului licuid unde se va înfunda, e plin de ură şi de rĕzbunare: Ochii lui se pironesc cu sfidare pe Fiorela care se roagă; el strigă:

— Fie! mor, dar tîrînd'o cu mine în prăpastie!

Abia poate el isprăvi vorba, privirea lui ia o expresie de turbare diabolică, mâna lui se crispează într'un ultim gest de ameninţare neputincioasă: Fiorela nu mai e pe corabie.

Termenul de graţie a expirat, justiţia lui Dumnezeŭ se va înplini întreagă, ângerul a părăsit corabia osîndită! Planează pe deasupra talazurilor, se înalţă în eter cu un zbor dulce şi repede, şi în braţele lui duce pe Fiorela care merge să se odihnească în sînul lui Dumnezeŭ rĕzbunătorul apăsaţilor.

Apa se 'nalţă înprejurul lui Yatreb şi Blestematul nu vede de cât această albă figură cerească care piere în nori; înjură încă o dată şi piere în vîrtejul valurilor spumoase cari sting pe buze 'i cel din urmă blestem!

I. S. Sp.

Fapte și întamplări

Cu beregata tăiată

Un accident trist de tot s'a întâmplat mai zilele trecute în strada Senechal din Paris.

Un băiat de la măcelărie, numit Henri Barbe, era ocupat să tae carne, când de odată, căzu grămadă plin de sânge.

Nenorocitului îĭ scăpase cuțitul și 'ĭ tăiașă beregata.

Unealta luĭ Crispi

Un italian, Palma, discuta într'o cârciumă, cu un tâmplar francez din strada Charonne din Paris, despre cele întâmplate cu pelerinii de la Roma.

Din vorbă în vorbă, ajunseră la ceartă. Italianul spuse tîmplaruluĭ că e un ticălos. Francesul rĕspunse cu cuvintele:

— Unealta luĭ Crispi!

— Iată unealta luĭ Crispi! strigă Italianul furios, scoțênd un pumnal pe care 'l înfipse în pieptul Francesuluĭ.

Apoĭ fugi și se ascunse în podul uneĭ case vecine.

Poliția însă l-a găsit și 'l-a pus la răcoare.

Victima a fost dusă la spital, unde trebue să și fi murit până acum.

Un ziarist ucis

Intr'o noapte de maĭ zilele trecute, doĭ agențĭ zăriră un om lungit de a lungul grilajuluĭ de pe piața Burseĭ. Il ridicară și constatară că omul era numaĭ leșinat.

La cap avea o rană mare din care sîngele curgea cu belșug. Rana era produsă de vîrful uneĭ umbrele, care, după ce i-a crăpat ochiul drept, se opri pe după cel sting. Bucata de lemn rĕmăsese în rană.

Rănitul fu transportat la secția polițienească vecină unde i se deteră primele îngrijirĭ. I s'a putut stabili identitatea cu niște hârtiĭ ce s'aŭ găsit la el. Era Henri Titard, redactor la ziarul *La France*.

De acolo fu dus la spitalul Hotel-Dieu, într'o stare foarte gravă.

După ce i s'a scos vîrful umbreleĭ, a trebuit să i se scoată și ochiul drept. Ochiul stâng, de tot pierdut atârna afară din orbită.

Din această causă a și murit. Insă înainte de a'șĭ da sufletul a putut să dea lămurirĭ de cele ce i s'a întâmplat.

Titard era amantul uneĭ femeĭ măritate. Eșind dintr'un club după strada Richelieu, o vĕzu la brațul altuia. Furios se luă după amanta-ĭ necredincioasă și după tovarășul eĭ și'ĭ ajunse în piața Burseĭ. Acolo se petrecu o scenă violentă. Amantul Nr. 2 care nu era de cât Avissée, un fost secretar al luĭ Titard lovi cu umbrela în ochĭ pe acest din urmă amantul Nr. 1. Titard căzu grămadă leșinat și plin de sînge.

Un uriaș

La Paris a sosit un Chines uriaș. Se numește Șang-Tu-Sing; e înalt de *doui metri șai-zecĭ și cincĭ centimetri*. Așa namilă de om nu s'a maĭ vĕzut.

Șang-Tu-Sing e născut la Moyen, în nordul Chineĭ, unde se face ceaiul cel maĭ bun.

E de 45 de anĭ; vorbește englezește minunat, se arată deștept și vesel; are un cap osos, enorm, niște brațe foarte lungĭ, mâinĭ ca lopețile; picioarele nu-ĭ sînt maĭ marĭ ca picioarele mijlociĭ nemțeșĭ.

E îmbrăcat într'o tunică galbenă elegantă, cu capete de balaurĭ, cu pălăria chinezească pe cap și cu evantaliĭ în mână. Șang-Tu-Sing se teme grozav de căldură.

Uriașul acesta a crescut până la vîrsta de 24 de anĭ, când a fost adus în America de celebrul Barnum, care'ĭ plătea 12,000 fr. pe lună. Șang-Tu-Sing făcu avere, părăsi pe Barnum, cumpĕră niște moșiĭ lângă Boston și se duse să trăiască la Brington.

Dar acum câte-va lunĭ i-aŭ ars fermele și omul acesta, retras de deșertăciunile omeneștĭ, e obligat să se expue iar în public, ca să'șĭ facă averea la loc.

S'a căsătorit cu o engleză din Australia de mărime mijlocie. Cu ea a făcut 2 copiĭ, care trăesc cu mama lor la Brington.

CATULLE MENDES

ZILE DE SOARE

In Pădure

— Pentru ce țĭ-aș ascunde, iubite? zise Coelia; întreruperea aceea a preumblăreĭ noastre dulcĭ nu a putut să'mĭ lase nicĭ o amintire urîtă. Este foarte învederat, așa virtuoasă cum mĕ cunoștĭ, că primind să merg de braț cu D-ta, în pădurea Meudon, ca să vĕd cum se joacă razele soareluĭ printre ramurĭ, nu aveam alt gând de cât să vĕd adevĕrat cum se joacă razele soareluĭ printre ramurĭ. Dacă cine-va mi-ar fi spus că după al doĭ-sprezecelea copac, maĭ în sus de poiană, D-ta aĭ să'mĭ săruțĭ gura și că eŭ am să mĕ împotrivesc, l'aș fi considerat ca profet foarte obraznic. Nu, nu mĕ așteptam de fel, să culeg, azĭ, în mușchiul care n'a înverzit încă bine, floarea uneĭ remușcărĭ dulcĭ. Dar, de vreme ce s'a făcut rĕul, fiind-că D-ta aĭ topit — cu ajutorul soareluĭ — neaua din mine, și fiind-că aĭ scandalizat foarte ciudat pudoarea singurătăților, nu știŭ pentru ce nu aș recunoaște că greșala în care m'am lăsat să cad împinsă de dorințele D-tale, mi-a făcut plăcere (pe care vaĭ! aŭ dat-o pe față suspinele mele!) și nu sînt supĕrată pe D-ta, de și 'țe-aĭ facut de treĭ orĭ vrenic ca să am pică pe D-ta. Merg maĭ departe! mărturisesc că numaĭ D-ta eștĭ vinovat; am făcut greșala, în dimineața aceea de primă-vara timpurie, ca să fiŭ mult maĭ frumoasă ca de obiceiŭ; este adevĕrat că era foarte greŭ unor buze să nu rîvnească buzele mele și, negreșit, le-aș fi sărutat chiar eŭ, dacă le-aș fi vĕzut într'o oglindă. Cu toate acestea, chiar presupuind că eștĭ capabil încă de ultragiurĭ noĭ, a venit ceasul ca să te astîmperĭ și să ne întoarcem la hanul unde trebue să fie gata acum dejunul. Aĭde, D-le, nu te face că te bosumflĭ, te rog; dă'mĭ rochia și corsajul pe carĭ mi le-aĭ scos cu gând așa de pervers și pe care le-aĭ agățat negreșit de vre-o cracă. Nu cred că'țĭ închipuĭ cum-va că eŭ o să mĕ întorc în lumea civilizată în costumul acesta care ar pune în mirare și pe oamenii ceĭ maĭ puținĭ bîrfitorĭ.

El zise:

— Cum îțĭ va plăcea, Coelio.

Fiind-că două lucrurĭ nu poate să facă amantul une-orĭ poet: nu poate să sufere o crimă rea și nu poate să nu facă ce cere iubita sa.

Insă întîmplarea fuse ciudată! corsajul și rochia carĭ fuseseră agățate de ramurĭ, nu maĭ eraŭ acolo, nicĭ nu lăsaseră măcar umbra lucrurilor fugite.

— O! cine le-o fi furat? zise amantul.

Un Faun păros, cu coarne, cu fața zbîrcită de un rînjit de bestie fericită, ieși din pădure.

Nicĭ Coelia nicĭ Coelio nu avea de ce să se sperie de un semizeŭ al pădurilor; ducêndu-se de atâtea orĭ prin tufișurile parisiene aŭ învĕțat amîndoĭ că ajunge să se iubească cine-va într'însele pentru ca să fie populate de zeĭ ca o pădure sfîntă din Attica.

Amantul zise:

— Faune, noĭ nu vrem să pierdem vremea ca să'țĭ imputăm hoția pe care aĭ făcut-o din glumă; însă trebue să te gândeștĭ că sînt jitarĭ carĭ nu daŭ voe femeilor frumoase să se plimbe în cămașe pe drumurĭ, și prin urmare trebue să înapoezĭ rochia și corsajul, de oare-ce așa cere cinstea și nicĭ nu aĭ ce să facĭ cu ele.

— Heĭ! nu le maĭ am! zise Faunul. O Dryadă, cu care mĕ jucam prin tufiș, pe când voĭ vĕ îmbrățișațĭ, după al doĭ-sprezecelea copac, maĭ în sus de poiană, a pretins că de vreme ce i le-am furat, să i le dăruesc; numaĭ ea vi le-ar putea înapoia acum.

— Ba nu le înapoez nicĭ de cum! zise nymfa arĕtându-se și ea.

Era caraghios lucru ca s'o vezĭ pe jumĕtate îmbrăcată cu un costum de femee din lumea mare, cu copcile neîncheiate, cu șireturile nelegate. De și era zeiță și frumoasă nespus, semĕna însă cu o maimuță îmbrăcată cu haine de Parisiană.

— Nu, nu le daŭ înapoĭ, zise ea, afară numaĭ dacă!...

Zeița se uită la amantul marchizeĭ Coelia.

— Afară numaĭ dacă?... întrebă Coelia.

— Afară numaĭ dacă tînĕrul muritor pe care'l iubeștĭ nu va primi să'mĭ pro-beze, la o parte, departe de toțĭ, în adîncul amoros al pădurĭĭ, că hainele astea nu's de nicĭ o trebuință. Fiind-că li se întîmplă zeițelor ca să dorească mângâerile omeneștĭ.

— Marquiză, zise amantul, este urgent ca să te îmbracĭ. Eŭ mĕ devotez, dacă trebue!

Coelia însă zise cu rĕutate:

— Va să zică mĕ'ntorc fără rochie în lăcașul oamenilor! cum crezĭ că o să'țĭ daŭ voe să desbracĭ pe Hamadryada asta care mi se pare o nymfă foarte nerușinată.

Zise vorbele acestea și plecă în cămașe; mergea pe drum foarte îngrijată; și întîlniră un gard-pădurar care închee proces-verbal; și'ĭ duse p'amîndoĭ la un comisar care'ĭ întrebă cu asprime; și-ĭ ținu toată ziua arestațĭ, fiind-că nimenĭ nu voi să creadă, de și lucrul era cu putință, că rochia și corsajul fuseseră furate de un Faun și de o Hamadryadă în pădurea de la Meudon.

Spartali

Cutia cu scrisori

Brăila, 30 Septembrie 1891

Domnule Director,

Ca respuns la întîmpinarea D-luĭ Arhitect Xenopol, înserat în *Adevĕrul* de la 29 curent, am onoare a rĕspunde următoarele:

Betonul după cum s'a lucrat din experiența făcută este inferior altor zidăriĭ cu beton și prin urmare nu prezintă soliditatea unuĭ beton în adevĕratul înțeles al caetuluĭ de sarcinĭ, pentru că după cum am zis și susțin, s'a pus la maĭ mare parte piatră-olane și nisip, ciment relativ foarte puțin așa că nu prezintă soliditatea cerută de caetul de sarcinĭ, betonul de la docurĭ și fortificațiĭ n'am cunoștință cum s'a făcut și nicĭ nu pot respunde.

Pentru varul hidraulic din Franța se știe că este superior varuluĭ de Prahova și prin urmare nu se maĭ discută, culpa este a comitetuluĭ permanent, unde și D. Xenopol este solidar că urma să se știe și să aleagă varul cel maĭ superior prevĕzut în caetul de sarcinĭ.

Despre cărămidă care este foarte proastă și pentru care s'a alarmat lumea din Brăila nu ne rĕspunde nimic.

In ceia ce privește plata sa pentru supravegherea lucrărilor opune un soiŭ de bilanț care nu poate fi justificativ.

Asistentul D-luĭ Xenopol este un Domn Rabinoviciĭ fără experiență și prea tînăr pentru o lucrare așa de serioasă. Se zice că studiile le-a făcut în facultatea de la Cernăuțĭ; despre salariul ce va fi plătind, aceasta nu mĕ preocupă.

Despre vizitarea lucrărilor, că a venit maĭ adese orĭ înainte de a se începe lucrarea și a făcut contractul de 12,000 leĭ este adevĕrat, dar de la începerea lucrăreĭ nu este adevĕrat că a venit regulat la fie-care 15 zile. Admițênd chiar pentru un moment că ar fi venit, totușĭ nu poate folosi întru nimic lucrările, pentru rezonul că în 15 zile lucrarea este înaintată și orĭ ce greșelĭ sunt deja acoperite.

Este cu totul alt-ceva când arhitectul stă în permanență la lucrărĭ, după cum se oferise arhitectul Mihail care este recunoscut din maĭ multe lucrărĭ publice ce a esecutat și esecută în țară cu succes.

In ceia ce concerne defectuositatea palatuluĭ administrativ din Bacăŭ, ceea ce am scris o susțiŭ cu fermitate și ca probă că D. Xenopolu a fost însărcinat cu esecutarea lucrărilor alătur pe lângă această raportul comisiuneĭ de supraveghere al consiliuluĭ general din Bacăŭ, unde între alte se vede la pag. 19, că comisiunea opinase a se „trimite înaintea judecățeĭ fie civilă saŭ corecțională pe D. antreprenor Solomonică și pe D. arhitect Xenopulo, care a fost special însărcinat cu dirijarea esecuțiuneĭ lucrărilor."

S. Ionescu

Pagina 19 a raportuluĭ comisiuneĭ alese de consiliul general de Bacăŭ relativ la lucrările construcțiuneĭ palatuluĭ administrativ.

Comisiunea este de opiniune de a se chema la rĕspundere pe cale de urmărire ordinară, fie civilă fie corecțională pe D. Solomonică antreprenor și pe D. Filip Xenopol arhitect dirigent, care a fost special însărcinat cu dirijarea esecuțiuneĭ lor.

(semnațĭ în josul raportuluĭ)

Beloianu Sterian Socolescu

SALA DACIA

Duminică 6 Octombre 1891.

Orele 1 jumĕtate p. m.

INTRUNIRE PUBLICA

La care ziarele *Românul*, *Lupta*, și *Adevĕrul* împreună cu *Clubul Muncitorilor* convoacă pe cetățeniĭ capitaleĭ pentru a protesta **contra osândireĭ soldatuluĭ Cojocaru.**

Lista de subscripție

Pentru acoperirea sumeĭ necesare spre a plăti localul în care se va ține întrunirea convocată de ziarele *Românul*, *Lupta* și *Adevĕrul* împreună cu *Clubul Muncitorilor*:

Suma din urmă	**217,30**
D. L. Dumitrescu com.	**10 leĭ**
„ **Mihaĭ Sandu Ion**	**5** „
„ **Mihaĭ Ilie**	**5** „
„ **Gis**	**1** „
Un focșenean	**2** „
„ **Sas**	**1** „
„ **soldat din artilerie**	**50**
„ **caporal de ifanterie**	**1 leŭ**
Nae Radu	**1 leŭ**
Anghel Ștefănesvu	**1** „
Iosef Gnelai	**1** „
Niță Ionescu	**1** „
Filip Lazăr	**1** „
Total general	**247,80**

ULTIME INFORMAȚII

Remaniarea ministerială se va face după întoarcerea Regeluĭ și în ajunul deschidereĭ Parlamentuluĭ.

Deși nu s'a hotărît încă definitiv în ce va consta remaniarea, este însă sigur că D-niĭ Al. Lahovary și Pache Protopopescu vor intra în minister.

—⁂—

In întrunirea ce se va ține Duminecă 6 curent în **Sala Dacia**, *spre a se protesta în contra osândireĭ luĭ Cojocaru, vor vorbi: din partea „Românuluĭ" D. Vintilă Rosetti, din partea „Adevĕruluĭ" D-niĭ Al. V. Beldimanŭ și C. A. Filitis, din partea „Lupteĭ" D-niĭ G. Panu și Constantin Bacalbașa, din partea „Clubuluĭ Muncitorilor" D-niĭ C. Mille și Anton Bacalbașa.*

—⁂—

Suntem informațĭ că conjunctivita granuloasă bântue grozav populațiunea și se întinde mereŭ.

In școlĭ, s'ar fi aflând copiĭ bolnavĭ, carĭ sunt trimeșĭ în astă stare de niște părințĭ ignoranțĭ și infectează pe toțĭ.

Soldațiĭ bolnavĭ sunt trimeșĭ prin diferite părțĭ ale țĕreĭ ducênd cu eĭ germenele teribileĭ boale și semănându-l peste tot.

Rugăm pe D. ministru al instrucțiuneĭ să ordone medicilor publicĭ ca să viziteze școlile cât de des și cu multă minuțiozitate.

Iar cât despre ministrul de rezboiŭ, îl rugăm ca să aibă ochiĭ vecĭnic ațintițĭ asupra flageluluĭ ce bântue armata și să nu aștepte numaĭ alarma preseĭ.

—⁂—

Cu trenul de aseară a plecat la posturile lor D-niĭ Mitilineu, ministru la Constantinopol, Grigore Ghica la Berlin, și Emil Ghica la Viena.

—⁂—

Ni se scrie din Iașĭ că generalul rus Dimitrieff a vizitat, întovărășit de consulul D. de Giers, toate împrejurimile Iașilor.

Trebue—adaogă corespondentul nostru—să fi umblat pe multe dealurĭ pe jos, căcĭ consulul s'a întors seara acasă cu botforiĭ plinĭ de praf, până la genuchĭ.

Generalul Dimitrieff s'a întors în acea seară peste Prut.

—⁂—

Din comuna Cernica ni se scrie că băiatul Marin Andreĭ Ioniță din Căldăraru ar fi fost bătut așa de rĕŭ de locuitorul Stoinea Ion, că a încetat din viață.

Parchetul să ia în cercetare denunțarea ce ni se face.

—⁂—

Am maĭ primit, pentru chiria saleĭ Dacia, doĭ leĭ de la *un focșănean* și un leŭ de la un *sas*.

Mulțumirile noastre.

—⁂—

Anunțăm cu multă părere de rĕŭ încetarea din viață a tînĕruluĭ George A. Duca, elev în al 4-lea an al școaleĭ de podurĭ și șosele, în etate de 25 anĭ.

Condoleanțele noastre familieĭ.

—⁂—

Mâine se judecă de către Curtea cu jurațĭ din Capitală procesul devastărilor redacțiilor.

—⁂—

Se zice că D. Theodor Calimachi va fi numit ministru plenipotențiar la Paris în locul neuitatuluĭ V. Alexandri.

—⁂—

Mâine vom începe publicarea în foița ziaruluĭ nostru a unuĭ roman de mare senzație:

Buchetul Ucigaș

de

ELY MONTCLÈRE

Atragem decĭ atențiunea cititorilor noștri asupra luĭ.

—⁂—

Operațiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 2 Oct. 1891.

Grâŭ de 57¼ libre 13.55, grâŭ bulg. de 57¾ libre 14.15, grâŭ b. de 57 libre 13.70, grâŭ de 58 lib. 14; orz de 46¼ libre 7.75, orz v. % k. 11.85, orz de 45 libre 7.35, orzoaică de 49 jum. libre 8.55, orzoaică de 48 libre 8.07 jum.; por. nqŭ de 59 jum. libre 8.75, porumb noŭ de 59¾ libre 8.75, porumb roș de 58¾ 8.40; meiŭ de 57 treĭ sferturĭ lb. 6.50,

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ 38,500 hect. Secară 8500 hect. Orz 3700 hect. Pe uscat: Grâŭ 3500 hect. Porumb 1300 hect. Orz 2500 hectolitri.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9,04 s., soseşte în Iaşĭ 11.20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureştĭ 9.35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3,26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Paşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ la 7,50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., soseşte în Vêrciorova 4,02 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11,37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30 s. — Fulgerul pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiaşĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12,38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6,20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d., din Ploeştĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2,55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galaţĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ. — Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3,49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8.30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m., din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10,26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1,56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI:

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.

Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.

Din Galaţĭ 8,40 dim. 5,10 s.

Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.

Din Craiova 1 p. m.

Din Piteştĭ 9,10 seara.

Din Călăraşĭ 6,25 s.

Din Giurgiu 8,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane.